

Ernest
BERNEA

MEDITAȚII FILOSOFICE
NOTE PENTRU O FILOSOFIE INACTUALĂ

PREȘIA

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI CIPRIAN VOICILĂ

---

pagina 5

Volumul *Meditații filosofice* este primul din seria operelor complete pe care editura Predania va încerca să o publice, o întreprindere inedită în cultura Română.

Ernest Bernea (1905 - 1990) este o figură marcantă a generației de intelectuali din perioada interbelică. Format la școala unor nume mari ca Nae Ionescu, Martin Heidegger, Marcel Mauss, a fost filosof, etnolog, scriitor, publicist, membru al Școlii Sociologice de la București, întemeiată de Dimitrie Gusti.

A lăsat urmașilor, în cel mai tradițional sens cu putință, câteva zeci de manuscrise de sertar, nepublicate încă, având un conținut variat ca tematică și stil (tratate de filosofie, sociologie, pedagogie; romane, poezie, poezie în proză, critică literară, etnografie, etnologie, eseistică, articole apărute în presa vremii), dar unitar ca viziune: conservatoare - ar spune unii, Creștină, o numim noi -, organică, care surprinde într-o manieră inconfundabilă fundamentul Creștin al civilizației noastre tradiționale.

Reflecțiile cuprinse în cartea pe care o propunem spre citire și meditație publicului sânt variate și vii. Este uimitor curajul cu care Ernest Bernea scotea la lumină întunecimile comunismului, în plină epocă ceaușistă, intuind curentele culturale care vor dezrădăcina, în mare măsură, temeiurile Creștine de viațuire, peste doar douăzeci de ani: freudismul (care este, de fapt, un pansexualism satanic, receptat necritic de masse); feminismul; umanismul atheu; civilizația tehnicistă - care îl reduce pe om la stadiul de unealtă; idolatrizarea trupului, în paguba duhului; democrația ca formă carentă de guvernământ și ca expresie a masselor; într'un cuvânt, desfășurarea viețuirii omului în sfera lui „a avea,” nicidecum în orizontul lui „a fi.”

Am păstrat, spre dulce aducere aminte, forma interbelică a unor cuvinte: filosofie, isvor, poezie etc, dintr'o vreme în care ființa încă mai sălășluia în limbă (Heidegger). Avea să vină duhul proletar, uniformizator al comunismului, care va înlocui graiul Românesc cu o limbă de lemn ale cărei trosnituri le mai auzim și astăzi.

CUVÂNT ÎNAINTE ERNEST BERNEA

---

pagina 8

Între anii 1938 - 1948, am folosit așa-numitele „caete de însemnări,” unde am trecut în ordine cronologică poesii, poeme în proză, însemnări din viața personală și chiar unele eseuri de știință și filosofie.

Datorită unor împrejurări vitrege, aceste caete în volum de 1200 pagini, au fost pierdute. Numai o parte din ele au văzut lumina tiparului. Atunci când viața și-a reluat un curs normal, adică în anul 1963, am folosit aceste caete de însemnări numite „caete intime,” care și ele nu erau propriu-zis un jurnal, dar de astă dată cuprinsul lor avea un caracter mai precis, alcătuit din trei categorii formale: însemnări intime, poeme în proză și scurte meditații filosofice. În primul caet al acestei noi serii, au fost reconstituite unele note, după pagini răslețe mult mai vechi, rămase în manuscris.

În paginile de față, am adunat laolaltă numai meditațiile filosofice, ordinea prezentării lor rămânând cea cronologică. Dacă prin această ordine notele pierd ca sistem, ele câștigă ca autenticitate și prospețime deoarece, în acest fel, exprimă mai mult din problemele puse unui om de către viața contemporană; le-am numit inactuale mai mult prin soluții, nu prin tematică - pe care o credeam foarte actuală.

Ordinea cronologică nu a înlăturat complet ordinea logică - viața având și ea logica ei -, deoarece ele apar continuu în grupe organice, așa cum condiția exterioară le impune și cea interioară le trata. Judecate după modul cum aceste note au luat naștere, conținutul lor poate fi numit o *filosofie în act*.

Alături de volumele de eseuri și mărturisiri mai vechi, paginile de față sânt un material premergător unor sinteze filosofice, astăzi în lucru, care cer timpului îngăduința de a fi terminate.

Octombrie, 1975 – București

MEDITAȚII 01-33

---

pagina 10

01 | SETEA DE ABSOLUT

Biruința adevărată vine atunci când omul caută permanențele; fără un punct de sprijin sigur, el nu poate dăinui. Descoperind primul principiu, omul se descoperă în acest fel și pe sine, propria sa ființă, sensul și frumusețea sa.

Cel ce iubește lumea cu adevărat, acela iubește izvoarele ei, cel ce a înlăturat vălul aparențelor, acela a descoperit esențele și calea tuturor bucuriilor.

Setea de absolut, de perfecțiune și permanență, este aspirația cea mai înaltă, căutarea de totdeauna a omului. Ființa sa fragilă, și uneori maladivă, poate ajunge pe această cale la suprema înflorire. (25.III.1965 – Tohan)

02 | RUDENIA SPIRITUALĂ

Sânt oameni pe care îi descoperi deodată; e un fel de rudenie spirituală care se descoperă pe sine.

Și așa, lucrurile nu apar, însă, lipsite de gravitate. Melodia tristă a singurătății se transformă într'o stare de tensiune simfonică.

Oamenii se caută, dar nu se regăsesc ușor; apropierile, de cele mai multe ori, sânt întâmplătoare, nu din chemare. De aceea și cele mai multe dintre căsătorii sânt nefericite.

Numai corespondența de structură, de viață interioară, poate duce la o fecundă vibrație, la o durabilă unitate a două făpturi omenești. (27.III.1965 - Tohan)

03 | ALEGERE

Lucrurile ne sânt date într'un fel sau altul, bune sau rele; ne sânt date, dar nu întotdeauna impuse.

Privește direct toate, lumea și viața; privește direct și curat

cu sufletul limpede spre a a nu-ți altera înțelegerea. Judecă netulburat, alege și hotărăște. Ești om și ești liber să-ți manifesti natura pe căile deschise creației.

Judecata și alegerea sânt definatorii naturii noastre morale; prin practicarea lor, spui ceva din măreția vieții.

(4.V.1965 – București)

04 | CINE FACE BINE

Cine face bine colaborează la înfrumusețarea universului. Viața are căi multiple; poți merge într'un fel sau altul, dar ești om deplin printr'o atitudine afirmativă.

Cine face bine, manifestă partea divină din el. În om sau în lume stăruie permanent ceva din prospețimea aurorei, dar nu toți sântem conștienți pentru a o putea valorifica.

Binele este fiul Soarelui, a luminei care biruie, al drumului deschis. (6.V.1965 - București)

05 | GÂNDURI

Încerc să uit ultima lovitură a destinului și mă prefac un înțelept; caut rațiune acolo unde spiritul este isgonit.

Oameni, oameni, cine sânteți și ce vreți?

M'am deschis vouă cum m'am deschis lumii întregi, cum se deschide floarea către Soare în diminețile de vară.

Ce-mi spune ziua de azi și cea de mâine? Poate sânt prinse în cele de ieri. Am crezut că pot birui capul plecat, că moartea se va ascunde privirii mele. Se topește gândul în care am crezut și moliciunea durerii mă chinuie.

E cineva care pleacă și mă lasă singur. (12.V.1965 - București)

CUPRINS

NOTĂ ASUPRA	
EDIȚIEI CIPRIAN VOICILĂ	<i>pagina 5</i>
CUVÂNT ÎNAINTE ERNEST BERNEA	<i>pagina 8</i>
MEDITAȚII 001-033	<i>pagina 10</i>
MEDITAȚII 034-066	<i>pagina 26</i>
MEDITAȚII 067-099	<i>pagina 44</i>
MEDITAȚII 100-132	<i>pagina 64</i>
MEDITAȚII 133-165	<i>pagina 84</i>
MEDITAȚII 166-198	<i>pagina 102</i>
MEDITAȚII 199-231	<i>pagina 122</i>

COLOFON

---

desen copertă/ Horia Bernea

Redactor/ Ciprian Voicilă

Lector/ Anca Lazia

Concept layout/ Atelieruldegrafică.ro

semnul cu numele autorului/ după

Ernest Bernea. Civilizația Română Sătească,

Editura Scrisul Românesc, 1944 (tipar înalt)

Dtp/ Remus Brihac

Tipar/ Accent Print Suceava

Editura Predania/ CP 67, OP 13

PREȘANIA

București

www.predania.ro

distribuție/ Balkan Press

telefon/ 0747 034 996

ISBN 978-606-8195-06-3

2010